

KINDCENTRUM SPIJK

EEN GEBOUW MET VEEL PLUSPUNTEN

“Een gebouw met een plusje” - Kindcentrum Spijk doet deze omschrijving in meerdere opzichten eer aan. Het gloednieuwe, multifunctionele gebouw heeft niet alleen de vorm van een kruis, maar kent bovendien allerlei onverwachte pluspunten. Met twee pas gefuseerde basisscholen, een kinderopvang en een bibliotheek onder één dak is het gebouw een plek van ontmoeting voor het hele dorp.

Wanneer je met een drone over het opvallende, fel orangerode gekleurde Kindcentrum aan de Willem de Merodelaan in Spijk zou vliegen, zou meteen de vorm van het gebouw opvallen. ‘Het ontwerp doet denken aan het Andreaskruis’, weet architecte Martine Drijfholt van Team4 Architecten. ‘Dat idee ontstond eigenlijk per toeval, maar het past prachtig bij de Andreaskerk midden in het dorp en het wapen van Spijk, waarin het Andreaskruis ook de hoofdrol speelt. Zo past het gebouw als het ware als een puzzelstukje in z’n groene omgeving.’

Overdekte lesveranda's

Daarmee zegt Drijfholt niets te veel, want het Kindcentrum wordt omgeven door een oase van groen, waar zowel de scholen als de kinderopvang

optimaal gebruik van maken. 'Iedere ruimte heeft een directe toegang naar buiten, waar kinderen op overdekte lesveranda's kunnen werken.' Bewust vermijdt de architecte de term klaslokalen. 'Het gebouw kent geen klaslokalen. In plaats daarvan werken we met instructieplekken en leerpleinen. Alles is met elkaar verbonden, zodat je kindgericht, leeftijdsgericht en niveaugericht onderwijs kunt aanbieden, zonder dat je kinderen in hokjes stopt.'

Hal met huisjes

Op het snijpunt van het kruis komen alle gebruikers samen; leerlingen, docenten, ouders en bibliotheekbezoekers ontmoeten elkaar in de centrale ruimte. Om te voorkomen dat dit één grote galmende ruimte zou worden, werd gekozen voor een verrassende oplossing. 'In de centrale ruimte

hebben we kleine huisjes gemaakt', vertelt projectleider Henk Diphooorn van Bouwmaatschappij Hendriks. 'Zo voorkom je dat kinderen verdwalen en krijgt iedere functionaliteit een eigen uitstraling. In één huisje vind je de toiletten, daarnaast de berging en weer daarnaast de keuken. Het resultaat is een speelse centrale ruimte, met kriskras - maar toch geclusterd - alle functionaliteiten in één ruimte.'

Monnikenwerk

Wie goed oplet, ziet nog steeds de staalconstructie waarmee het gebouw verankerd is terug in de muren. 'Dit gebouw is net als veel andere kindcentra in de regio bijna energieneutraal, gasloos en aardbevingsbestendig gebouwd', vertelt Peter Giezen, directeur van Project- en Bouwmanage-

'Het gebouw is net zo dynamisch als het onderwijs zelf'
- Martine Drijfholt

 ‘Focus op waarborgen van vooraf gestelde kwaliteitseisen’
- Ronald Tjalsma

ment Giezen en projectleider namens de gemeente Eemshaven. ‘Het kindcentrum maakt deel uit van het overkoepelende scholenprogramma in Noordoost-Groningen, waarbinnen 102 scholen aardbevings- en toekomstbestendig worden gemaakt. Je ziet bij dit gebouw daadwerkelijk nog de bouten zitten. Dat lijkt een kwestie van simpelweg aandraaien, maar niets is minder waar. Iedere bout in dit gebouw is tot op de millimeter nauwkeurig getekend, berekend en aangedraaid. Monnikenwerk.’

Voor enkele partijen was dit de eerste keer dat ze op deze manier een gebouw aardbevingsbestendig bouwden. Ronald Tjalsma had namens Project- en Bouwmanagement Giezen de taak om als toezichthouder de bouw te begeleiden. ‘Mijn focus lag op het waarborgen van de vooraf gestelde kwaliteitseisen. Hierbij ging het onder meer om de esthetica en het afwerkingsniveau, maar zeer zeker ook om de aardbevingsbestendige constructie. Daarvoor had ik veelvuldig afstemming met zowel de constructeur als de aannemer en met mijn collega René Nederend, om te waarborgen dat iedereen de juiste werkwijze hanteerde, bijvoorbeeld bij de momentvasten verbindingen.’

‘Een prachtige klus, met Evolop ambachtelijk timmerwerk’

- Henk Diphooorn

Rond de tafel

Ook hield Tjalsma de bouw fysische eisen ten aanzien van de brandscheidingen, geluid, akoestiek en nagalm nauwlettend in de gaten. ‘Bij controle van de detaillering bleek dat er in de tussenwanden van de lokalen geluidslekken waren. In overleg met de architect, adviseurs en uitvoerder hebben we dat opgelost door de detaillaansluitingen van de metalstud binnenwanden op de omliggende constructies breder te maken, zodat de staalconstructie hierin volledig kon worden opgenomen. Die kwam daardoor bovendien niet meer in het zicht, zodat het ook esthetisch nog eens mooier was.’

Om iedere gebruiker tijdens het bouwproces een stemgeluid te geven, zat het bouwteam regelmatig rond de tafel met alle belanghebbenden. ‘Daarbij moet je denken aan de aannemer, de installateur, gemeente Eemdelta, de huisvestingadviseurs die namens de scholen aanschoven, soms aangevuld met de locatiedirecteur en niet te vergeten de bibliotheek’, somt Giezen op. ‘De grootste uitdaging tijdens zo’n grootschalig project is om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen en tegelijkertijd zowel binnen het financiële kader als binnen de planning te blijven. Een missie waar we goed in zijn geslaagd.’

‘Erin geslaagd om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen en te houden’
- Peter Giezen

Een gebouw dat meegroeit

Het gebouw werd in oktober 2020 opgeleverd. ‘Het resultaat is een school waar kinderen zowel binnen als buiten leren’, concludeert architecte Drijfholt trots. ‘We zijn geslaagd in onze missie om het gebouw niet alleen aardbevingsbestendig maar ook toekomstbestendig te bouwen. Tijdens het bouwproces fuseerden beide basisscholen. Dat maakte het even spannend, maar zonder moeite paste het gebouw zich aan. We hoefden niets te veranderen aan de indeling. Het bewijs dat het gebouw ook in de toekomst mee kan groeien en net zo dynamisch is als het onderwijs zelf.’

Ambachtelijk timmerwerk

Ook Diphooorn is zeer tevreden over het eindresultaat. ‘Vooral de overkappingen en de grote pergola aan de voorzijde vereisten ambachtelijk timmerwerk. Dat was een prachtige klus, waar de kennis en kunde van onze timmerlieden goed van pas kwam. We hebben sinds de oplevering veel complimenten ontvangen over de vorm en de indeling, maar vooral ook over de uitstraling van het gebouw. Het Kindcentrum past perfect binnen het natuurlijke decor en steekt met z’n fel oranje kleur heel mooi af tegen de groene achtergrond.’

Extra plusje

Kindcentrum Spijk is een schoolvoorbeeld dat laat zien dat samenwerking leidt tot prachtige creaties. Tjalsma: ‘Ik vind het inspirerend om te zien hoe alle verschillende onderdelen tijdens de uitvoering samenkomen in een mooi eindproduct dat voldoet aan alle kwaliteitseisen. Als dan ook de gebruikers blij zijn met het gebouw, geeft dat net dat extra plusje.’

KINDCENTRUM, SPIJK

Opdrachtgever : Gemeente Delfzijl (thans gem. Eemsdelta)

BOUWTEAMLEDEN

Architect : Team 4 Architecten
Bouwdirectie : Project- en Bouwmanagement Giezen
Bouwtoezicht : Celsus Bouwtoezicht
Aannemer : Bouwmij Hendriks

ONDERAANNEMERS EN LEVERANCIERS

Grondwerken : De Weert Loon- en Grondverzetbedrijf
Uitbloeingsarme doorstrijkmortel, ondersabelingsmortel : Remix

DRONEFOTO: Team4

ARTISTIMPRESSIE: Team4

FOTOGRAFIE: Ronald Zijlstra

TEKST: Nynke van der Zee